

Odborné stanovisko hlavného kontrolóra mesta Moldava nad Bodvou k návrhu mestského rozpočtu na rok 2019 a roky 2020-2021

Podľa § 18f ods. 1 písm. c) zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám odborné stanovisko hlavného kontrolóra mesta Moldava nad Bodvou k návrhu rozpočtu mesta Moldava nad Bodvou na rok 2019 a roky 2020 a 2021 (ďalej aj ako „stanovisko“).

Stanovisko bolo spracované na základe návrhu mestského viacročného rozpočtu na roky 2019-2021 a programového rozpočtu na roky 2019-2021 (ďalej len „návrh rozpočtu“), predloženého pracovníkmi Mestského úradu Moldava nad Bodvou.

A.) Východiská spracovania stanoviska

Východiskom pre vypracovanie stanoviska je posúdenie zákonnosti zostavenia návrhu rozpočtu a posúdenie metodologickej správnosti zostavenia návrhu rozpočtu.

1. Zákonnosť návrhu rozpočtu

1.1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Príprava návrhu rozpočtu vychádzala predovšetkým z ustanovení zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“) a ustanovení zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy“).

Pre spracovanie návrhu rozpočtu je potrebné zohľadňovať aj ustanovenia ďalších všeobecne záväzných právnych predpisov, najmä:

- zákon č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov

- zákon č. 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- ústavný zákon č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti v znení neskorších predpisov
- zákon č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov
- zákon č. 369/1990 Zb o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Podľa vybraných ustanovení § 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy rozpočet obce je základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce. Rozpočet obce vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce. Obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území obce, ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce pre ne zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení obce, ako aj zo zmlúv. Súčasťou rozpočtu obce sú rozpočty príjmov a výdavkov rozpočtových organizácií (ďalej aj ako „RO“) a príspevky príspevkovým organizáciám zriadených obcou, ako aj finančné vzťahy k právnickým osobám, ktorých je zakladateľom. V rozpočte obce sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom¹. Podľa § 9 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci ich pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce najmenej na tri rozpočtové roky.

Po analýze predkladaného dokumentu zastávam názor, že návrh rozpočtu bol zostavený v súlade vyššie uvedenými ustanoveniami zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov.

---

¹ Pozri § 4 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

1.2. Súlad so všeobecne záväznými nariadeniami mesta

Návrh rozpočtu bol podľa predkladateľa spracovaný so zreteľom na účinné všeobecne záväzné nariadenia mesta Moldava nad Bodvou (ďalej aj ako „VZN“), ktoré majú vplyv na príjmovú alebo výdavkovú časť rozpočtu. Ide najmä o:

- Všeobecne záväzné nariadenie o podmienkach určovania a vyberania miestnych daní a miestneho poplatku za komunálne odpady, č. 94 , v zmysle dodatku č. 1 účinného od 1.1.2017.
- Všeobecne záväzné nariadenie o podmienkach poskytovania dotácií z rozpočtu mesta Moldava nad Bodvou, č. 89 v znení všetkých platných a účinných dodatkov a príloh.
- Všeobecne záväzné nariadenie o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy na žiaka škôl a školských zariadení na území mesta, č. 105 v znení všetkých platných a účinných dodatkov a príloh.
- Všeobecne záväzné nariadenie o poskytovaní nenávratných finančných príspevkov obyvateľom Mesta Moldava nad Bodvou v čase hmotnej núdze, v čase náhlej núdze a iných nenávratných finančných príspevkov z rozpočtu mesta č. 96
- Všeobecne záväzné nariadenie o poskytnutí príspevku na stravovanie pre dôchodcov v Moldave nad Bodvou č. 98

1.3. Zákonnosť postupu predkladania návrhu rozpočtu na schválenie mestskému zastupiteľstvu – zverejnenie návrhu rozpočtu

Podľa ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších obec zverejní návrh rozpočtu obce a návrh záverečného účtu obce najmenej 15 dní pred rokovaním obecného zastupiteľstva na úradnej tabuli obce a na webovom sídle obce. V zmysle ustanovení § 6 ods. 4 zákona o obecnom zriadení dňom jeho zverejnenia začína plynúť fyzickým a právnickým osobám 10 dňová lehota na podanie pripomienok k návrhu rozpočtu.

Ku dňu spracovania odborného stanoviska neboli k predloženému návrhu rozpočtu na roky 2019-2021 predložené pripomienky. Kompletný návrh rozpočtu (tabuľková časť, opisná

textová časť) bol zverejnený na web stránke mesta (www.moldava.sk) a s odkazom na jeho plné znenie aj na úradnej tabuli mesta dňa 3. decembra 2018.

Pri dodržaní zákonnej 15 dňovej lehoty na zverejnenie návrhu rozpočtu možno prerokovať a pristúpiť k schvaľovaniu predloženého návrhu najskôr dňa 19.12.2018. Plánovaný termín zasadnutia mestského zastupiteľstva na deň 20.12.2018 spĺňa opísanú podmienku a v tento deň možno návrh rozpočtu prerokovať a schváliť.

2. Správnosť metodiky spracovania predloženého návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu na rok 2019 bol spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením Ministerstva Financí SR č. MF/010175/2004-42 v znení neskorších predpisov, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie. Daná klasifikácia je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy. Podľa ustanovení § 10 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa rozpočet mesta predkladá na schválenie v členení minimálne na úrovni hlavnej kategórie ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie. Túto zákonnú podmienku zostavovania rozpočtu možno považovať za splnenú, keďže návrh rozpočtu mesta je zostavený a predkladá sa na úrovni podpoložiek.

Obdobne je pri spracovanom návrhu rozpočtu dodržaná podmienka stanovená v §10 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, ktorý ustanovuje, že rozpočet sa vnútorne člení na:

- a) bežné príjmy a bežné výdavky (ďalej aj ako „bežný rozpočet“)
- b) kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (ďalej aj ako „kapitálový rozpočet“)
- c) finančné operácie.

Mesto Moldava nad Bodvou obligatórne pri spracovaní návrhu rozpočtu v zmysle § 4 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy do tohto návrhu zapracováva aj program obce, ktorý vymedzuje zámery a ciele, ktoré bude mesto realizovať z výdavkov rozpočtu. Mesto Moldava nad Bodvou kvantifikovalo bežné výdavky v rámci 15 programov. Kapitálové výdavky je plánované vynakladať v roku 2019 v rámci šiestich programov. V zmysle ustanovenia §10 ods. 4 citovaného zákona je v predkladanom návrhu splnená aj

podmienka predloženia rozpočtu výdavkov v členení podľa programov obce (celkovo 15 programov mesta Moldava nad Bodvou).

Zastávam názor, že návrh rozpočtu je z metodického hľadiska zostavený správne.

B.) Východiská spracovania návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu vychádza podľa navrhovateľa z doteraz známych skutočností, z dosiahnutých výsledkov hospodárenia za predchádzajúce rozpočtové roky a zohľadňuje predovšetkým predpokladanú výšku podielových daní, ktoré budú poukazované územnej samospráve v roku 2019. Predkladateľ si v návrhu dáva za cieľ pripraviť rozpočet v súlade so základnými princípmi rozpočtovania (reálnosť rozpočtu, efektívnosť a hospodárnosť rozpočtovania výdavkov, princíp opatrnosti, nezvyšovania zadlženosti mesta, zachovanie rozsahu služieb, časová aktuálnosť rozpočtu reagujúca na predpokladané potreby mesta v roku 2019).

Prekladateľ uvádza, že rozpočet na rok 2019 smeruje k finančnej kontinuite v pokračovaní rozbehnutých investičných akcií a prináša krytie nových zvýšených výdavkov. A súčasne prispieva k napĺňaniu Programu rozvoja mesta na roky 2016-2023.

Aj keď predkladateľ podľa vyššie deklarovaných princípov nehodlá zvyšovať zadlženosť mesta, v textovej časti návrhu rozpočtu sa pri definovaní priorít mesta na rok 2019 objavujú aj úvahy o financovaní týchto činností/aktivít/projektov prostredníctvom návratných zdrojov financovania (1.) rekonštrukcia kúpaliska v sume 120 000 eur, 2.) vytvorenie 18 bytov s parkovacími miestami na ul. Hviezdoslavova 21 (bývalý internát), vrátane odstránenia čiernych stavieb - suma 800 000 eur, kde sa alternatívne uvádza financovanie z návratných zdrojov financovania, prípadne z úverových zdrojov Štátneho fondu rozvoja bývania)

V predkladanom návrhu je pri predstavovaní prioritných aktivít na rok 2019, odkaz aj na zámer ich financovania cestou zapojenia prostriedkov z rezervného fondu mesta do rozpočtu. Výpočet aktivít predpokladá podľa mojich prepočtov zapojenie finančných prostriedkov fondu v celkovej sume 373 500 eur (v návrhu sa uvádza na strane 5 odlišná suma - suma 369 000 eur). Predpokladom je zapojenie týchto prostriedkov až v priebehu rozpočtového roka 2019, keďže predložený návrh v príjmových operáciách neobsahuje zapojenie prostriedkov rezervného fondu mesta do rozpočtu.

Dôležitým východiskom je programové rozpočtovanie a plánovanie výdavkov pre jednotlivé programy, čo sprehľadňuje výdavkovú časť v zmysle tematického (programového) plnenia cieľov a úloh mesta.

C.) Charakteristika návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu je predložený v členení na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie podľa funkčnej a ekonomickej rozpočtovej klasifikácie. Rozpočet na rozpočtový rok 2019 bude po jeho schválení MsZ záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky (2020, 2021) nie sú záväzné (pozri §9 ods. 4 zákona č. 583/2004 Z.z.).

Návrh rozpočtu je zostavený ako prebytkový, s predpokladanou výškou pozitívneho rozdielu medzi príjmami a výdavkami, vrátane finančných operácií, vo výške 32 331 €.

Predkladaná analýza vychádza z predloženej tabuľkovej časti a programovej časti návrhu rozpočtu.

Príjmová časť rozpočtu počíta pre rok 2019 s rozpočtovanými príjmami celkom vo výške 10 115 967 € (vrátane zapojených príjmových finančných operácií).

Tab. č. 1: Vývoj **príjmovej časti rozpočtu** mesta za posledných 6 rokov

Rok	Schválený rozpočet – príjmová časť (€)	Skutočný stav naplnenia príjmov v rozpočtovom roku (€)
2013		9 165 263
2014		8 720 679
2015	7 584 678	9 181 584
2016	8 181 437	8 747 286
2017	8 593 669	9 538 001
2018	10 067 882	Očakávaný stav 10 889 091
2019	Návrh 10 115 967	

Výdavková časť rozpočtu počíta pre rok 2019 s rozpočtovanými výdavkami celkom vo výške 10 083 636 € (vrátane výdavkových finančných operácií).

Tab. č. 2: Vývoj **výdavkovej časti rozpočtu** mesta za posledných 6 rokov

Rok	Schválený rozpočet – výdavková časť (€)	Skutočný stav čerpania výdavkov v rozpočtovom roku (€)
2013		8 986 534
2014		8 603 641
2015	6 929 679	8 643 683
2016	7 899 515	8 474 432
2017	8 562 058	9 318 167
2018	9 861 521	Očakávaný stav 10 862 634
2019	Návrh 10 083 636	

Vzájomná bilancia príjmov a výdavkov v jednotlivých ukončených rozpočtových rokoch zobrazených v tabuľkách viedla k prebytkovému hospodáreniu mesta. Rovnaký trend je predstavený v návrhu rozpočtu na rozpočtový rok 2019.

Rozpočet bežných príjmov

Rozpočet bežných príjmov mesta je pre rok 2019 nastavený na úroveň 9 306 763 €.

Rozpočet bežných príjmov rozpočtových organizácií mesta na rok 2019 predpokladá príjmy na úrovni 592 804 €.

Tabuľka č. 3: Vývoj **bežných príjmov** mesta (vrátane bežných príjmov RO) za posledných 6 rokov

Rok	Schválený rozpočet bežných príjmov (€)	Skutočný stav naplnenia bežných príjmov v rozpočtovom roku (€)
2013		7 132 920
2014		7 810 528
2015	7 416 678	8 229 038
2016	8 167 121	8 536 023
2017	8 548 669	8 947 211
2018	9 566 124	Očakávaný stav 9 818 885
2019	Návrh 9 899 567	

Plánovaný stav na rok 2019 kopíruje trend vývoja príjmov v roku 2018. Tendenciu rastu príjmov možno sledovať v posledných šiestich rokoch, kedy reálne bežné príjmy mesta (vrátane príjmov RO) medziročne vždy rástli. Kľúčovým determinantom tohto kontinuálneho medziročného nárastu bežných príjmov bol nárast daňových príjmov, predovšetkým zvyšovanie príjmu z podielu dane z príjmov fyzických osôb poukazovaných územnej samospráve.

Daňové príjmy

Daňové príjmy tvoria významnú časť rozpočtu bežných príjmov. Na rok 2019 sa rozpočtujú tieto príjmy na úrovni 4 733 740 €, čo je o 79 652 € viac ako očakávaný stav týchto príjmov za rozpočtový rok 2018 (4 654 088 €). Príjmy z podielu dane z príjmov fyzických osôb sa v roku 2019 zvýšia oproti očakávanému výsledku v rozpočtovom roku 2018 (4 210 000 €) na úroveň 4 290 000 €.

V rámci daňových príjmov dane z majetku predstavujú ďalší stabilný zdroj príjmu do bežného rozpočtu. Tento fakt potvrdzuje skutočnosť, že rozpočtované príjmy na rok 2019 sa očakávajú na rovnakej úrovni ako v roku 2018 (príjem celkovo 210 300 €).

Príjmy v položke Dane za tovary a služby, kde základňou príjmov sú najmä príjmy z ostatných miestnych daní, sú plánované s minimálnymi odchýlkami oproti predpokladaným príjmom za rok 2018 i v porovnaní s rokom 2017. Očakávajú sa príjmy v objeme 233 440 €.

Nedaňové príjmy

Nedaňové príjmy sa na rok 2019 rozpočtujú na úrovni 869 650 €, čo je o 75 126 € menej ako očakávaný stav týchto príjmov za rozpočtový rok 2018 (944 776 €).

V rámci predpovede príjmov z podnikania a z vlastníctva majetku sa pristupuje v roku 2019 k verzii obozretnejšieho návrhu, kedy sa predpokladá nižší príjem oproti predpokladaným príjmom v roku 2018 a to v rozdielovej sume vo výške 62 316 €. Príjmy príjmov z podnikania a z vlastníctva majetku sa plánujú v objeme 522 555 €.

V rozpočtovej položke administratívnych a iných poplatkov a platieb zaznamenávame návrh prinášajúci pre mestský rozpočet úhrnnú sumu 312 590 €. Ide o sumu kopírujúcu vývoj príjmov tohto typu v predchádzajúcich obdobiach.

V rámci nedaňových príjmov kategorizujeme aj tzv. iné nedaňové príjmy. Iné nedaňové príjmy predstavujú rozpočtovú zložku, ktorej predikcia je do istej miery zložitá, pretože realnosť plnenia jej niektorých súčastí je závislá od neurčitých skutočností v budúcnosti (poistná udalosť, nutnosti refundácie, dobropisy atď.). V predpovedi týchto príjmov na rok 2019 sa očakáva ich plnenie v sume 34 500 €.

Transfery v rámci verejnej správy tvoria markantnú súčasť príjmovej časti návrhu rozpočtu v rámci bežných príjmov. Celkovo ide o rozpočtovanú sumu 3 703 373 €. Transfery zo štátneho rozpočtu, okrem transferu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy, sú na rok 2018 rozpočtované v sume 618 047 €. Ide o sumu o 65 717 € vyššiu oproti očakávanému reálnemu stavu príjmov v tejto položke ku koncu roka 2018. Transfery od iných subjektov verejnej správy sú plánované na úrovni 66 122 €.

Transfery zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov na prenesený výkon štátnej správy sú rozpočtované v sume 3 019 204 €. Je to suma o 41 489 € vyššia ako očakávaná skutočnosť za rok 2018.

Rozpočet kapitálových príjmov

V roku 2019 sa v rámci príjmovej časti mestského rozpočtu počíta s kapitálovými príjmami v celkovej výške 194 900 €. Ide o sumu príjmov o 28 431 € nižšiu ako sa očakáva v tejto kategórii príjmov ku koncu roka 2018. Táto suma na rok 2019 je tvorená z dvoch častí. Prvou je príjem tvoriaci súčasť transferov v rámci verejnej správy, konkrétne zo štátneho rozpočtu, na realizáciu projektu "trhoviska" v sume 159 900 €. Druhou príjmovou zložkou kapitálového rozpočtu je plánovaný príjem z predaja kapitálových aktív v sume 35 000 tvorený poslednou splátkou za kanalizáciu odpredanú Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti. Pre rok 2019 sa nerozpočtujú kapitálové príjmy RO.

Rozpočet bežných výdavkov

Rozpočet bežných výdavkov mesta bez výdavkov RO je naplánovaný na úrovni 4 916 252€.

Tabuľka č. 4: Vývoj bežných výdavkov mesta bez výdavkov RO za posledných 6 rokov

Rok	Schválený rozpočet (€)	Skutčný stav čerpaných výdavkov v rozpočtovom roku (€)
2013		3 295 090
2014		3 858 137
2015	3 290 683	3 974 689
2016	4 082 145	4 323 309
2017	4 460 743	4 389 062
2018	4 892 138	Očakávaný stav 4 910 856
2019	Návrh 4 916 252	

Návrh rozpočtu bežných výdavkov mesta (bez výdavkov RO) na rok 2019 prevyšuje sumu bežných výdavkov mesta (bez RO), schválených na rok 2018 o 24 114 €. V priebehu roka 2018 sa bežné výdavky mesta (bez výdavkov RO), aj v kontexte nárastu príjmov, zvýšili na úroveň očakávaných 4 910 856 € pri udržaní prebytkového hospodárenia mesta. Návrh na rok 2019 predpokladá vyššie bežné výdavky mesta (t.j. bez výdavkov RO) o 5 396 € oproti očakávaným bežným reálnym výdavkom za rok 2018.

Pri zostavovaní výdavkovej časti mestského rozpočtu pre rok 2019 bolo dôležité zohľadňovať trendy nárastu výdavkov predovšetkým v oblasti plátov z dôvodu novelizácie zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme, kedy dochádza k zvyšovaniu plátov zamestnancov odmeňovaných v zmysle tohto zákona od 1.1.2019 v priemere o 10%. Ďalšia dôležitá skutočnosť ovplyvňujúca výdavkovú časť rozpočtu je aj predpokladané zvyšovanie cien energií. Toto zvyšovanie je prípustné na základe rozhodnutia Úradu pre reguláciu v sieťových odvetviach o možnosti zvýšiť ceny energií pre dodávateľov plynu a elektrickej energie (plyn v priemere o 5,96 % a elektrická energia v priemere o 5,66%). Odhadovaný nárast cien v slovenskej ekonomike sa v roku 2019 očakáva na úrovni 2,5%²

Navýšenie výdavkových rozpočtových položiek v návrhu rozpočtu na rok 2019 oproti očakávanému plneniu za rok 2018 zaznamenávame napr. v položkách:

- 01.1.1 Zákonodarné a výkonné orgány – nárast oproti očakávanému stavu v roku 2018 o 82 086 €.
- 04.1.2 Všeobecná pracovná oblasť - nárast oproti očakávanému stavu v roku 2018 o 10 294 €.
- 05.1.0 Nakladanie s odpadmi - nárast oproti očakávanému stavu v roku 2018 o 58 156 € (nárast nákladov na tarifné platy o 16 500 € + 5766 € na poistné, nárast nákladov na tovary a služby o 35 890 €)
- 06.1.0 Rozvoj bývania - nárast oproti očakávanému stavu v roku 2018 o 2 996 €

---

² Návrh rozpočtového plánu Slovenskej republiky na rok 2019 , s. 8

- 06.2.0 Rozvoj obcí - nárast oproti očakávanému stavu v roku 2018 o 12 871 €
- 06.3.0 Zásobovanie vodou - nárast oproti očakávanému stavu v roku 2018 o 3 700 €
- 08.1.0 Rekreačné a športové služby - nárast oproti očakávanému stavu v roku 2018 o 13 600 €
- 08.2.0 Kultúrne služby - nárast oproti očakávanému stavu v roku 2018 o 36 050 € (nárast príspevku pre Mestské kultúrne stredisko medziročne o 34 000 €)
- 09.1.1. Predprimárne vzdelávanie - nárast oproti očakávanému stavu v roku 2018 o 66 806 € (nárast súvisiaci predovšetkým s 10% zvyšovaním plátov)
- 09.1.1.1. Predškolská starostlivosť s bežnou starostlivosťou - nárast oproti očakávanému stavu v roku 2018 o 4 322 €
- 09.6.0 Spolu za služby v školstve - nárast oproti očakávanému stavu v roku 2018 o 11 026 € (nárast súvisiaci predovšetkým s 10% zvyšovaním plátov)
- 09.8.0 Vzdelávanie inde neklasifikované – nárast oproti očakávanému stavu v roku 2018 o 4 085 €
- 10.2.0 Staroba - nárast oproti očakávanému stavu v roku 2018 o 7 946 € (nárast súvisiaci predovšetkým s 10% zvyšovaním plátov)
- 10.9.0 Sociálne zabezpečenie inde neklasifikované - nárast oproti očakávanému stavu v roku 2018 o 8 557 € (nárast súvisiaci predovšetkým s 10% zvyšovaním plátov)

V návrhu na rok 2019 zaznamenávame aj opačný trend a to znižovanie výdavkov vo vybraných položkách oproti výdavkom zrealizovaným v roku 2018. Upriamiť možno napríklad na výdavky na finančné a rozpočtové záležitosti (položka 01.1.2), kde dochádza k úsporám oproti roku 2018 o sumu 3 600 €. V položke 01.7.0 transakcie verejného dlhu sa prejavuje medziročné znižovanie istiny úverov, ktoré zaťažujú mesto a z toho dôvodu sa znižuje aj suma potrebná na úhradu úrokov z týchto prijatých úverov. Medziročne ide o pokles vo výške 2 233 €. Povšimnutia hodné zníženie výdavkov sa navrhuje v položke policajných služieb (položka 03.1.0) v celkovej sume o 24 494 €. Dochádza k navyšovaniu tarifných plátov zamestnancov MsP a súčasne sa navrhuje medziročné znižovanie výdavkov na tovary a služby pre MsP o sumu 64 076 €. Ďalšie znižovanie rozpočtových výdavkov

v porovnaní s rokom 2018 sa očakáva v položke 03.2.0 Ochrana pred požiarmi o hodnotu 2 270 €. Najvýznamnejší medziročný rozdiel vo výške bežných výdavkov zaznamenávame v položke cestná doprava (položka č. 04.5.1) kedy oproti očakávaným reálnym výdavkom v roku 2018 (304 500 €) sa očakávajú v roku 2019 výdavky na úrovni 96 300 €. Rozdiel v číselnom vyjadrení predstavuje sumu 208 200 €. Znížené výdavky sa predikujú aj v položke verejné osvetlenie (06.4.0) o sumu 4 500 €. Medziročné zníženie výdavkov návrh rozpočtu pripisuje aj položke 06.6.0 Bývanie a občianska vybavenosť inde neklasifikované a to o sumu 20 101 € v porovnaní s očakávanými výdavkami v danej položke ku konca roku 2018. Znižovanie výdavkov v položke 10.7.0 Sociálna pomoc občanom v hmotnej a sociálnej núdzi sa medziročne rozpočtuje na úrovni 41 584 €.

Návrh rozpočtu bežných výdavkov rozpočtových organizácií (RO) na rok 2019 predpokladá výdavky vo výške 4 526 341 €, t.j. počíta sa s nárastom bežných výdavkov oproti očakávanému plneniu za rok 2018 (očakáva sa plnenie na úrovni 4 438 952 €) o 87 389 €

Rozpočet kapitálových výdavkov

Rozpočet kapitálových výdavkov počíta s výdavkami na úrovni 464 530 €.

Výdavky sú vyčlenené na akcie opísané v textovej časti návrhu rozpočtu. Ide napríklad o obstaranie projektovej dokumentácie (30 850 €), obstaranie detských hracích prvkov pre ihriská (9 000 €), dokončenie lesoparku na kopci (18 000 €), realizácia projektu trhoviska (169 000 €), nákup dvoch traktorových kosáčiek (7 980 €), v rámci položky 04.5.1 cestná doprava výdavky na realizáciu nových stavieb (97 300 €) a výdavky na rekonštrukcie a modernizácie (88 000 €), nákup dvoch kuchynských strojov (konvektomatov) pre školské jedálne (12 000 €).

Kapitálový rozpočet na rok 2019 je naplánovaný ako schodkový vo výške – 269 630 € (plánované príjmy 194 900 €, plánované výdavky 464530 €). Schodok kapitálového rozpočtu bude podľa návrhu krytý prebytkom z bežného rozpočtu.

Finančné operácie

V rámci príjmových finančných operácií mesta navrhovaný plán rozpočtu na rok 2019 počíta so zapojením prostriedkov z Fondu opráv, prevádzky a údržby sumy 21 500 eur do rozpočtu mesta. Táto príjmová operácia je účelovo viazaná vo výdavkovej časti rozpočtu na výdavky spojené s opravami a údržbou bytových jednotiek v bytových domov postavených s podporou

Štátneho fondu rozvoja bývania. V roku 2018 bolo zapojených z tohto fondu do rozpočtu mesta 35 000 €.

V návrhu rozpočtu výdavkových finančných operácií sú plánované splátky úverov (Splácanie tuzemskej istiny). Výdavky v súvislosti bankovými úvermi:

- úver „Poliklinika (1 000 000 €)“ - Splátky za celýrok vo výške 101 124 €.

Z ostatných úverov ide o úvery zo ŠFRB:

- úver ŠFRB 31 b.j. - splátka ročne 21 248 €
- úver ŠFRB 61 b.j. splátka ročne 27 741 €

V rámci výdavkových finančných operácií je plánované v horizonte troch nasledujúcich rokov obstarat' cestou finančného prenájmu (leasingu) motorové vozidlo MULTICAR. V roku 2019 (i v nasledujúcich dvoch rokoch) je predpokladaná suma výdavkovej finančnej operácie ročne v objeme 26 400 €.

Hospodársky výsledok finančných operácií je naplánovaný ako schodkový, v celkovej sume – 155 013 €, ktorý je plánované vykryť prebytkom z bežného rozpočtu.

Programový rozpočet v textovej časti je zostavený prehľadne, opisujúc navrhované príjmy, výdavky, finančné operácie v prehľadnej štruktúre v členení podľa programov. Poukázať sa žiada na skutočnosť, že v textovej časti sú prezentované aj také priority, na ktorých realizáciu sa bude snažiť mesto zabezpečiť finančné krytie. Rozpočtové výdavky na realizáciu niektorých z týchto priorít nie sú naplánované v rámci predkladaného návrhu rozpočtu na rok 2019. Na str. 4 a 5 dokumentu je demonštratívne uvedených 25 priorít mesta (napr. dokončenie chodníka v MČ Budulov, rekonštrukcia cesty na ul .Nová, nový most „DANCKA“ , obstaranie multikáry, rekonštrukcia areálu „Pod kopcom“, Vytvorenie 18 bytov s parkovacími miestami na ul. Hviezdoslavova 21 a ďalšie).

V návrhu rozpočtu na rok 2019 je spomedzi týchto 25 priorít v rozpočte bezprostredne zapracovaných 11 akcií. A v jednej prioritě je zapracovaná v rozpočte jej parciálna časť (revitalizácia zelena a mobiliáru).

V siedmych prezentovaných prioritách sa odkazuje na možnosti použitia prostriedkov rezervného fondu mesta v priebehu rozpočtového roka 2019 v celkom objeme 373 500 €.

Financovanie ďalších dvoch priorít je navrhované s využitím návratných zdrojov financovania (rekonštrukcia kúpaliska 120 000 € a výstavba 18 nájomných bytov na ul. Hviezdoslavova 21 v sume 800 000 €). Pri troch ďalších prioritách predkladateľ uvažuje o možnostiach financovania s využitím nenávratných zdrojov financovania cez granty a zdroje EU (rekonštrukcia MŠ na ul. Krátka, zavedenie antivandal systému na ČSA a vybudovanie parkoviska na ul. Ľ Štúra). Pri týchto posledných troch prioritách nie je uvedená (ani odhadom) finančná náročnosť týchto aktivít. Z pohľadu rozpočtovania je preto takmer nemožné posudzovať ich dopad na finančné hospodárenie mesta (úroveň spolufinancovania realizácie projektov). Pri dvoch prioritách (odvodnenie v meste, mobiliár) sa neprezentuje v návrhu ani odhadovaná suma nákladov na ich realizáciu a ani navrhovaný zdroj krytia ich realizácie (úver, granty a pod.) Je zrejme opodstatnené očakávať, aby návrh rozpočtu, kde základnou myšlienkou je plánovanie finančného manažmentu mesta, obsahoval aj pri plánovaných prioritách aspoň odhadovanú sumu nákladov a ideálne aj zdroj odkiaľ budú finančné prostriedky na realizáciu zabezpečené.

Pri všetkých prezentovaných víziách, ktoré nie sú bezprostredne zapracované v návrhu rozpočtu na rok 2019 je otvorená možnosť ich uskutočnenia. A to počnúc od verzie najviac pravdepodobnej, kedy napríklad využitie prostriedkov rezervného fondu (ktorými mesto reálne disponuje) bude závisieť výhradne od rozhodnutia mestského zastupiteľstva v priebehu rozpočtového roka. Rovnako dobré vyhliadky na realizáciu môžu mať aj zámery, ktoré by mali byť realizované cestou návratných zdrojov výpomoci (úvery). Mesto je v dobrej východiskovej pozícii pre prijatie nového úveru (v prípade potreby). Avšak pri ďalších cieľoch, ktorých financovanie sa odvoláva na možnosti získania nenávratných zdrojov, je potrebné otvorene povedať, že ide o nenárokovateľné finančné prostriedky. Je a bude nesmierne dôležité sa o získanie týchto prostriedkov zo strany mesta usilovať. Avšak výsledok, t.j. príjem pre mestský rozpočet v budúcnosti nie je možné s určitosťou predpovedať.

Domnievam sa, že spracovanie programovej časti rozpočtu vykazuje niekoľko formálnych nepresností, na ktoré v ďalšom texte upriamujem pozornosť. V záujme zlepšenia a precizovania predkladaného návrhu rozpočtu ponúkam aj ďalšie námety na niekoľko úprav dokumente. Je na zvážení poslancov resp. predkladateľa či si niektoré z nich osvoja.

Formálne nepresnosti:

- strana č. 5 dokumentu – v texte sa uvádza, že „Celkovo z rezervného fondu sa plánuje použiť 369,0 tis. Eur na všestranný rozvoj územia.“. Výpočet aktivít, ktorých financovanie je plánované z rezervného fondu v súčte predstavujú podľa mojich prepočtov sumu 373 500 eur.
- na strane č. 20 – v tabuľke s názvom „Zber, odvoz a likvidácia komunálneho odpadu“ sa nachádzajú nesprávne uvedené roky 2018-2019-2020 (správne 2019-2020-2021).
- strana č. 22 a 23 – v tabuľke prezentujúcej cieľ „Znížiť rozsah poškodených MK a chodníkov“ sa uvádza merateľný ukazovateľ „dĺžka opravených chodníkov v m²“. Možno správnejšie by bolo napr. „plocha opravených chodníkov v m²“. Rovnako tak pri merateľnom ukazovateli pri MK.
- Strana č. 23 - v tabuľke prezentujúcej cieľ zabezpečiť jednoznačnosť dopravného značenia“ sa uvádza merateľný ukazovateľ „počet obnoveného vodorovného značenia v m²“ . Možno presnejšie by bolo napr. „celková plocha obnoveného vodorovného dopravného značenia v m²“

Námety na úpravu dokumentu v záujme jeho spresnenia, lepšej pochopiteľnosti a presnosti vo vyjadrovaní opisovaných skutočností:

- Strana č. 19 – podprogram 5.2. Ochrana pred požiarmi. Merateľný ukazovateľ – „počet preventívnych prehliadok“ považujem za ťažko pochopiteľný a nejasný.
- Strana 20 – podprogram 5.3 verejné osvetlenie – merateľný ukazovateľ – počet zamestnancov zabezpečujúcich opravu VO. V tomto prípade by sa možno hodilo použiť taký ukazovateľ, ktorý presvedčivo dokáže a bude merať to, či plánované výdavky v sume 63 050 eur budú smerovať k zabezpečeniu funkčného a hospodárne fungujúceho verejného osvetlenia. Príkladom by mohol byť ukazovateľ o počte funkčných svetelných bodov verejného osvetlenia v meste (pouličných lúčov).
- Strana č. 24 – v rámci programu č. 9 : Vzdelávanie sa uvádza zámer: „Moderné materské školy rešpektujúce potreby detí a záujmy rodičov“. Týka sa program č. 9 iba materských škôl (keďže materské školy sú len jedným z podprogramov, 9.1)?

Nezahŕňa aj základné školy? Ak áno, je potom zámer formulovaný presne (keď hovorí výlučne o materských školách)?

D.) Výsledok hospodárenia

Navrhovaný rozpočet mesta na rok 2019 vrátane finančných operácií je zostavený ako prebytkový (+ 32 377 €), čím je splnená jedna zo zákonných podmienok vyplývajúca z § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov.

Bežný rozpočet je zostavený ako prebytkový. Plánovaný prebytok je vo výške 457 020 €. Kapitálový rozpočet je plánovaný ako schodkový. Plánovaný schodok kapitálového rozpočtu sa prognózuje vo výške – 269 630 €. Hospodársky výsledok finančných operácií predstavuje schodok vo výške – 155 213 €. Schodok kapitálového rozpočtu a rozpočtu finančných operácií bude krytý z prebytku bežného rozpočtu.

Celkovo sa v návrhu rozpočtu plánuje, že hospodárenie mesta bude prebytkové. Predpokladá sa prebytok vo výške 32 377 €.

Zostavený návrh rozpočtu možno vnímať ako realisticky zostavený plán financovania potrieb mesta na rok 2019. Nezaznamenávam v ňom také plánovanie príjmov alebo výdavkov, ktoré by mohlo z môjho pohľadu za bežných okolností viesť k rizikám vo finančnom hospodárení mesta. Finančná kondícia mesta dáva predpoklady na to, aby aj v roku 2019 bolo zabezpečené finančné krytie základných potrieb pri výkone samosprávy, ako aj možnosti uskutočniť investičné a rozvojové aktivity smerujúce k skvalitneniu života obyvateľov a návštevníkov mesta. Pridanú hodnotu tvoria pozitívne stavy finančných prostriedkov v mimorozpočtových fondoch mesta. V rámci finančného riadenia mesta bude dozaista užitočné kontinuálne vyhľadávanie príležitostí pre financovanie samosprávnych aktivít formou nenávratných zdrojov financovania. Ďalšou alternatívou môže byť aj cesta financovania prostredníctvom návratných zdrojov financovania, kedy mesto je hospodársky pripravené v prípade potreby zvýšiť svoje úverové zaťaženie. Pri tomto riešení sa bude žiadať zodpovedný a racionálny spôsob zvažovania pomeru kvalita versus cena versus prínos aktivity financovanej z úverových zdrojov pre mesto a jeho obyvateľov.

Mimorozpočtové fondy:

Stav rezervného fondu mesta je ku dňu 10.12.2018 celkovo 480 180,32 €. Do konca rozpočtového roka 2018 sa budú dokončovať investičné aktivity (napr. rekonštrukcia ZUŠ, podzemné kontajnery na ul. L. Štúra), ktorých financovanie je zdrojovo viazané na prostriedky z rezervného fondu mesta. V súčasnosti sú zmluvne viazané prostriedky na financovanie nedokončených akcií v takom objeme, že pri ich včasnom využití do konca roka 2018 je predpoklad zostatku prostriedkov rezervného fondu k 31.12.2018 na úrovni 373 721,06 €.

Stav fondu opráv, prevádzky a údržby je ku dňu 10.12.2018 celkovo 69 877,93€.

Toto odborné stanovisko je spracované na 18 stranách A4.

V Moldave nad Bodvou, 13. 12. 2018

A large black rectangular redaction box covers the signature area of the document.

Mgr. PhDr. Rastislav Král, PhD.

hlavný kontrolór mesta